

DZIEJE I DZIAŁALNOŚĆ KOŚCIOŁA CHRYSZTUSOWEGO W PŁOCKU

Abstrakt

Artykuł jest poświęcony historii i działalności Kościoła Chrystusowego w Płocku od 1990 roku do czasów obecnych. Omówiono w nim dwie fazy funkcjonowania tego Kościoła w najstarszym mieście Mazowsza. Pierwszy okres obejmuje działalność niezależnej grupy modlitwnej i Stacji Misyjnej w latach 1990–2000, drugi zaś powstanie i rozwój samodzielnej wspólnoty poczynąwszy od 2000 roku do współczesności.

Słowa kluczowe: Społeczność Chrześcijańska w Płocku, Kościół Chrystusowy w Płocku, pastor

Wprowadzenie

Przedmiotem artykułu są dzieje oraz działalność religijna i społeczna Kościoła Chrystusowego w Płocku od 1990 roku do dnia dzisiejszego. Opracowanie ma na celu przybliżenie genezy, rozwoju i form działalności tej protestanckiej wspólnoty chrześcijańskiej w historycznej stolicy Mazowsza.

Kościół Chrystusowy (*Church of Christ*) wywodzi się z prezbiteriańskiego Ruchu Odnowy (*Restoration Movement*). Jako samodzielny związek wyznaniowy powstał na początku XIX stulecia podczas drugiego wielkiego przebudzenia (ang. *Second Great Awakening*) w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, przyjmując za swoje motto słowa: „Gdzie Biblia mówi – my mówimy, gdzie Biblia milczy – my milczymy”¹. W 1809 roku zostało utworzone Waszyngtońskie Zjednoczenie Chrześcijańskie (*Christian Association of Washington*), które w 1827 roku po połączeniu się z grupą prezbiterian Bartona W. Stone’a (1772–1844) przekształciło się w Kościół Chrystusowy². Inicjatorami powstania Waszyngtońskiego Zjednoczenia Chrześcijańskiego i Kościoła Chrystusowego byli dwaj pastory prezbiteriańscy, Tomasz (Thomas) Campbell³ (1763–1854) i jego brat Aleksander (1788–1866), którzy pochodzili z Irlandii

Północnej⁴. Idea założenia Kościoła Chrystusowego miała ścisły związek z nawiązaniem do programu i porządku wczesnego chrześcijaństwa czasów apostołskich na bazie uznania wyłącznego autorytetu Pisma Świętego w sprawach wiary, moralności i ustroju kościelnego oraz z potrzebą odnowy przez odrzucenie praktyki chrztu niemowląt i nauki o predestynacji.

Obecnie religijny nurt Kościołów Chrystusowych nie jest jednolity pod względem doktrynalnym i organizacyjnym. Na świecie działają Kościoły Chrystusowe o profilu konserwatywnym (Kościół Chrystusowy nie używające instrumentów muzycznych), umiarkowanym (Kościół Chrześcijański/Chrystusowy) i liberalnym (Uczniowie Chrystusa). Obecnie skupiają one łącznie na sześciu kontynentach około pięciu milionów wiernych⁵. Zalicza się je do grupy Kościołów wolnych (*Free Churches*) i do nurtu ewangelikalnego protestantyzmu. Kościoły i wspólnoty chrześcijańskie należące do Kościołów wolnych wyróżnia niezależność od struktur państwowych, wolność wyboru w sprawach wiary, praktykowanie chrztu w wieku dojrzałym przez całkowite zanurzenie w wodzie (z wyjątkiem metodystów) i rezygnacja z orzeczeń dogmatycznych. W Kościołach ewangelikalnych szczególny nacisk kładzie się na nowe narodzenie przez osobiste, świadome nawrócenie, chrzest w wieku świadomym i chrzest w Duchu Świętym oraz dojrzałe i odpowiedzialne życie chrześcijańskie w ścisłej łączności z Chrystusem i zgodne z zasadami Ewangelii. Warto pamiętać, że Kościoły Chrystusowe szczególny nacisk kładą na nawrócenie i odrodzenie człowieka. Zamiast sakramentów uznają dwa nakazy Chrystusa: świadomy chrzest

¹ P. Bryk, *Historia powstania Kościołów Chrystusowych i ich funkcjonowania na ziemiach polskich na przykładzie Kościoła Chrystusowego w Rzeczypospolitej Polskiej*, „Ex Nihilo” 2014, nr 1 (11), s. 11.

² Z. Pasek, *Wyznania wiary. Protestantyzm*, wyd. II, Kraków 1999, s. 180.

³ Więcej na temat życia i działalności obu braci oraz dziejów Kościoła Chrystusowego zob. K. Jakoniuk, Tomasz i Aleksander Campbellowie w: „Kalendarz Chrześcijanina na rok 1977”, Warszawa 1977, s. 257-270; D.A. Foster, P.M. Blowers, A.L. Dunnivant, D.N. Williams (red.), *The Encyclopedia of the Stone-Campbell Movement*, Grand Rapids (Michigan) 2004; D.N. Williams, D.A. Foster, P.M. Blowers (red.), *The Stone-Campbell Movement: a global history*, Atlanta 2013.

⁴ T.J. Zieliński, *Protestantyzm ewangelikalny. Studium specyfiki religijnej*, Warszawa 2013, s. 247.

⁵ W. Robinson, *Gdzie stoimy. Powstanie, rozwój i przesłanie religijnego ruchu Kościołów Chrystusowych*, Warszawa 1996, s. 55.

wiary przez całkowite zanurzenie oraz Pamiątkę Wieczerzy Pańskiej. Za główne święta uznają Wielki Piątek i Niedzielę Wielkanocną oraz Zielone Świątki czyli zesłanie Ducha Świętego w Jerozolimie. Struktura organizacyjna Kościołów Chrystusowych nawiązuje do czasów apostoelskich opisanych w księgach Nowego Testamentu. W związku z przyjęciem takiego rozwiązania Kościoły te przyjmują ustrój kongregacyjny oraz rozróżniają biblijne urzędy kościelne: ewangelisti lub misjonarze, biskupi lub prezbiterzy oraz diakoni. O wysokiej moralności Kościołów Chrystusowych świadczy fakt, że od początku swojej działalności występowały przeciw wszelkim formom niewolnictwa.

W Polsce Kościół Chrystusowy rozpoczął działalność w odrodzonej II Rzeczypospolitej w początkach lat 20. XX wieku za sprawą Konstantego Jakoniuka-Jaroszewicza (1891–1984)⁶, pochodzącego ze Starej Wsi koło Bielska Podlaskiego (Białostoczczyzna), polskiego misjonarza i ewangelisty, absolwenta Johnson Bible College, który w 1921 roku przyjechał do Polski z USA⁷. Pierwsze placówki tego Kościoła w naszym kraju powstały na terenach wschodnich państwa polskiego. Pierwszy zjazd Zjednoczenia Kościołów Chrystusowych odbył się w Kobylniu w dniach 12-14 października 1929 roku. W okresie międzywojennym Zjednoczenie Kościołów Chrystusowych bardzo ściśle współpracowało ze Związkiem Zborów Słowiańskich Baptystów w Polsce.

Po II wojnie światowej Kościół Chrystusowy przez pierwsze 8 lat prowadził samodzielną działalność jako Zjednoczenie Kościołów Chrystusowych. W 1953 roku Kościół ten pod naciskiem komunistycznych władz państwowych został rozwiązany i przyłączył się do Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego, który istniał do 1987 roku.

W 1988 roku, czyli rok po reorganizacji ZKE, Kościół Chrystusowy usamodzielniał się i został zarejestrowany przez władze państwowe jako Kościół Zborów Chrystusowych, ze względu na to, że od 1982 roku działał legalnie niezależny Kościół Chrystusowy w Polsce z siedzibą w Sopocie. W 2000 roku KZCh został przyjęty do Aliansu Ewangelicznego w RP⁸ jako jeden z Kościołów członkowskich.

⁶ Więcej o tej postaci zob.: N. Hury, *Kościół Chrystusowy w RP. 90 lat w skrócie*, Warszawa 2012, s. 43-44; M.R. Wermiejewicz, *Kościół Chrystusowy w Polsce w latach 1921–2006*, Toruń 2014, s. 295; N. Hury, *30. rocznica śmierci Konstantego Jaroszewicza (1891–1984)*, „Słowo i Życie” 2014, nr 4, s. 23.

⁷ H.R. Tomaszewski, *Wspólnoty chrześcijańskie typu ewangeliczno-baptystycznego na terenie Polski w latach 1858–1939*, Warszawa 2006, s. 89.

⁸ Do Aliansu Ewangelicznego w RP, utworzonego w 1999 roku, należą następujące chrześcijańskie Kościoły i wspólnoty

W latach 2004–2011 działał on pod nazwą Wspólnota Kościołów Chrystusowych. W końcu lat 80. XX wieku jako ponownie samodzielny pod względem organizacyjnym Kościół przystąpił do organizowania własnych zborów i placówek kościelnych. Nowe perspektywy rozwojowe dla tego Kościoła powstały wraz z rozpoczęciem transformacji ustrojowo-politycznej w Polsce i przyjęciem przez Sejm 17 maja 1989 roku Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, co stworzyło sprzyjające warunki do tworzenia w naszym kraju nowych związków wyznaniowych. W 2011 roku przyjął on obecnie obowiązującą nazwę Kościół Chrystusowy w RP. Kościół ten razem z dziesięcioma innymi Kościołami chrześcijańskimi w Polsce uczestniczył w pracach nad przekładem Biblii Ekumenicznej. W pełnym wydaniu ekumenicznym Pisma Świętego, ogłoszonym drukiem przez Towarzystwo Biblijne w Polsce w Warszawie w 2017 roku, widnieje również podpis zwierzchnika Kościoła Chrystusowego w RP Prezbitera Naczelnego W. Andrzeja Bajęńskiego, któremu przysługuje tytuł Biskupa Kościoła. Ze względu na istniejące różnice teologiczne (m.in. dotyczące świadomego chrztu wiary) Kościół ten nie nawiązał bliskiej współpracy z Kościołem Rzymskokatolickim i Kościołami zrzeszonymi w Polskiej Radzie Ekumenicznej, z wyjątkiem Kościoła Chrześcijan Baptystów. Obecnie w Polsce do najliczniejszych lokalnie należą warszawskie wspólnoty Kościoła Chrystusowego w RP (z siedzibą władz w Warszawie) liczące łącznie ok. 3000 wiernych.

Społeczność Chrześcijańska w Płocku jako Grupa Modlitewna i Stacja Misyjna

Geneza Płockiej Społeczności Chrześcijańskiej Kościoła Chrystusowego wiąże się z pierwszą ewangelizacją, która odbyła się w Płocku latem 1989 roku w ramach akcji „Biblia pod namiotem” oraz z przybyciem na początku 1990 roku z Warszawy do stolicy województwa płockiego młodego małżeństwa Tadeusza i Małgorzaty Dworakowskich⁹. Początkowo działała lokalna Grupa Modlitewna,

protestanckiej typu charyzmatycznego, baptystycznego, zielonoświątkowego i ewangelicznego: Centrum Chrześcijańskie Nowa Fala, Chrześcijański Kościół Reformacyjny, Kościół Armia Zbawienia w Rzeczypospolitej Polskiej, Kościół Boży w Chrystusie, Kościół Boży w Polsce, Kościół Chrześcijan Baptystów w RP, Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej, Kościół Dobrego Pasterza, Kościół Ewangelicznych Chrześcijan, Kościół Zielonoświątkowy w RP, Ursynowska Społeczność Ewangeliczna, Kościół Chrystusowy w RP. Szerzej na temat tej organizacji ekumenicznej zob.: A. Krysztołowicz, M. Wermiejewicz, W. Dwuląt, *Alians Ewangeliczny w RP*, wyd. I, Warszawa 2009.

⁹ 25-lecie w Płocku, brak autora, „Słowo i Życie” 2015, nr 4, s. 14.

która w pierwszym roku działalności zorganizowała trzy akcje ewangelizacyjne w ścisłej współpracy ze Zborem Warszawskim Wola, misją międzykościelną „Organizacja Mobilizacja” i misją „Sukkot”¹⁰. W 1991 roku z inicjatywy pastora Andrzeja Bajeńskiego grupa ta przekształciła się w Stację Misyjną warszawskiej Społeczności Chrześcijańskiej przy ulicy Puławskiej 114¹¹.

Pierwszym kierownikiem punktu misyjnego w Płocku w latach 1990–1994 był ewangelista Tadeusz Dworakowski¹². W początkach działalności z powodu braku własnej siedziby członkowie miejscowej wspólnoty chrześcijańskiej zbierali się na spotkania biblijno-modlitewne w niewielkim dwupokojowym mieszkaniu małżeństwa Dworakowskich przy ulicy Kochanowskiego 3A¹³. W tygodniu odbywały się trzy spotkania religijne: niedzielne nabożeństwo, poniedziałkowe spotkanie modlitewne i czwartkowe studium biblijne¹⁴. Uczestniczyło w nich kilkanaście osób i kilku sympatyków. Poza tym organizowano akcje ewangelizacyjne w domach kultury oraz na placach i ulicach Płocka, a także w różnych miejscowościach letniskowych w pobliżu miasta. Brało w nich udział nawet kilkadziesiąt osób.

W 1992 roku na potrzeby lokalnej Społeczności Chrześcijańskiej, dzięki pomocy amerykańskiej misji TC¹⁵, został zakupiony dom przy ulicy Arcybiskupa Antoniego Nowowiejskiego 9¹⁶. Remont kaplicy trwał około dwóch lat. Uroczyste nabożeństwo w odremontowanej kaplicy odbyło się w dniu 9 stycznia 1994 roku z udziałem p. Dworakowskich oraz Jacka i Ewy Kozielskich, a także miejscowych wiernych i zaproszonych gości¹⁷. W pierwszej połowie 1994 roku płocka Stacja Misyjna Kościoła Zborów Chrystusowych miała 2 Starszych Zboru i ok. 30 wiernych¹⁸. Warto dodać, że pod jej opieką znajdowali się nie tylko wyznawcy w Płocku, ale również grupy wiernych w Gostyninie i Sierpcu. Od września 1994 do jesieni 1995 roku Stacją Misyjną

Społeczności Chrześcijańskiej w Płocku kierował ewangelista Jacek Kozielski¹⁹. W styczniu 1996 roku kierownikiem Płockiej Społeczności Chrześcijańskiej został pastor Tytus Pikalski, który wcześniej przez 7 lat pełnił posługę pastorską w Grudziądzu²⁰.

Kościół Chrystusowy w Płocku jako samodzielny Zbór

1 stycznia 2000 roku w związku ze wzrostem liczby wiernych miejscowej wspólnoty do 70 osób decyzją płockiej Rady Starszych Stacja Misyjna Kościoła Zborów Chrystusowych w Płocku została podniesiona do rangi samodzielnego Zboru²¹. Pierwszym pastorem Zboru Płockiego został Tytus Pikalski, który pełnił posługę duszpasterską w historycznej stolicy Mazowsza do 2001 roku, potem przez 12 lat w Radomiu, a od 2014 roku w Siedlcach i Garwolinie²².

W lipcu 2001 roku funkcję pełniącego obowiązki pastora Społeczności Chrześcijańskiej w Płocku objął Jarosław Wasiak, wychowanek miejscowego Zboru. Jego ordynacja na pastora odbyła się 21 września 2003 roku w świetlicy Domu Studenta w Płocku. Z jego inicjatywy dokonano przebudowy kaplicy zborowej. W ten sposób znacznie powiększono jej powierzchnię i zwiększono liczbę miejsc siedzących do 80. Posługa pastora Wasiaka w Zborze Płockim trwała do 2010 roku²³.

Od 2010 do 2011 roku Płocki Zbór nie miał stałego pastora. W tym okresie obsługę nabożeństw dla miejscowej wspólnoty sprawowali pastory dojeżdżający z innych miast, głównie z Warszawy. W latach 2011–2014 kolejnym pastorem Społeczności Chrześcijańskiej w Płocku był Lesław Juszczyzyn, który wcześniej służył kolejno jako ministrant, przez 15 lat ksiądz rzymskokatolicki, a potem duchowny Kościoła Chrystusowego Społeczności Chrześcijańskiej „Północ” w Warszawie²⁴. W 2014 roku pastor Juszczyzyn wyjechał z Płocka i przeniósł się do Krakowa, gdzie został dyrektorem szkoły chrześcijańskiej.

Od 2015 roku Pastorem Przełożonym Kościoła Chrystusowego w Płocku jest Jacek Konicki, pochodzący z osiedla Stegny na warszawskim Mokotowie, mąż żony Katarzyny, ojciec czworga dzieci, czynny policjant w stopniu aspiranta sztabowego oraz

¹⁰ T.D. i J.K., *Raport z Płocka*, „Słowo i Życie” 1993, nr 7-8, s. 22.

¹¹ List pastora Jacka Konickiego z 28 czerwca 2019 roku do autora.

¹² Tamże.

¹³ T.D. i J.K., *Raport z Płocka*, art. cyt., s. 22.

¹⁴ Tamże.

¹⁵ Misja TCM nosiła różne nazwy na początku Toronto Christian Mission, następnie Taking Christ to Millions, potem Training Christians for Ministry, obecnie TCM International Institute, por. List Redakcji czasopisma „Słowo i Życie” z 16 lipca 2019 roku do autora.

¹⁶ *Z życia Kościoła. Płock (stacja misyjna staje się zborom)*, brak autora, „Słowo i Życie” 2000, nr wiosna, s. 12.

¹⁷ Tamże.

¹⁸ B. Przedpełski, *Wyznania mniejszościowe w Płocku (II)*, „Kurier Mazowiecki” 1994, nr 23 (156) z 26 czerwca, s. 14.

¹⁹ List pastora Jacka Konickiego z 28 czerwca 2019 roku do autora.

²⁰ *25-lecie w Płocku*, art. cyt., s. 14.

²¹ *Z życia Kościoła Płock...*, art. cyt., s. 12.

²² B. Hury, *Radom i Siedlce*, „Słowo i Życie” 2013, nr 4 (116), s. 22.

²³ List pastora Jacka Konickiego z 28 czerwca 2019 roku do autora.

²⁴ *25-lecie w Płocku*, art. cyt., s. 14.

nauczyciel i terapeuta. Jako nastolatek nawrócił się w 1995 roku pod wpływem lektury Nowego Testamentu, zainspirowany kazaniami legendarnego baptystycznego ewangelisty przebudzeniowego, Billy'ego Grahama (1918–2018) ze Stanów Zjednoczonych Ameryki. W 2012 roku został ordynowany w Warszawie na pastora przez Prezbitera Naczelnego Kościoła Chrystusowego w RP Biskupa W. Andrzeja Bajęńskiego, a po przeprowadzce z rodziną do Płocka w 2015 roku na Pastora Przełożonego KCh w Płocku. Pastor Jacek Konicki jest pierwszym (w historii powojennej Polski) czynnym policjantem, który został (formalnie i za zgodą władz państwowych) czynnym duchownym, otrzymując nawet zgodę na występowanie w mundurze podczas chrześcijańskich uroczystości (więcej o pastorze Konickim można przeczytać w internetowej Wikipedii).

W pracy kościelnej pastorowi Konickiemu pomaga Rada Starszych, w skład której obecnie wchodzi Tomasz Zgorzelski i Marcin Szczypecki. Tomasz Zgorzelski, rodowity płocczanin, który pracuje zawodowo jako nauczyciel muzyki w Szkole Muzycznej w Płocku, pełni funkcję pomocniczego pastora Zboru Płockiego. Marcin Szczypecki, z wykształcenia inżynier budownictwa, jest Starszym Zboru, obecnie skoncentrowanym na pracach związanych z rozbudową kaplicy.

Siedziba Kościoła Chrystusowego w Płocku mieści się przy ulicy Arcybiskupa Antoniego Nowowiejskiego 9. Na budynku widać umieszczone krzyże, a obok tablice informacyjno-reklamowe z logo i nazwą Kościoła. Siedziba miejscowego Zboru obejmuje parter i pierwsze piętro. W obecnym budynku na parterze mieści się kaplica, w której odbywają się nabożeństwa, konferencje i koncerty, na pierwszym piętrze zaś znajduje się kawiarenka oraz sale zajęć dla dzieci i toalety.

Nabożeństwo główne, w którym uczestniczą wierni, sympatycy i goście, odbywa się w każdą niedzielę o godzinie 10.00²⁵. Trwa ono około 1,5 godziny. Standardowe nabożeństwo składa się z dwóch części. Na pierwszą część składa się uwielbienie Boga pieśniami oraz modlitwy. W trackie pieśni dzieci opuszczają kaplicę i spotykają się w salach katechetycznych, gdzie uczestniczą w lekcji biblijno-etycznej. W drugiej części nabożeństwa osoby ochrzczone w wieku świadomym przystępują do Pamiątki Wieczerzy Pańskiej (symbolicznej komunii) a następnie pastor wygłasza kazanie w oparciu o teksty Pisma Świętego. Nieco inaczej wyglądają nabożeństwa z chrztem wiary oraz świąteczne, ale

²⁵ J. Marciniak, *Nowy pastor w Kościele Chrystusowym. Jest też Rada Starszych*, „Tygodnik Płocki” 2017, nr 15 z 11 kwietnia, s. 24.

Siedziba Kościoła Chrystusowego w Płocku
Fot. G. Gołębiowski, 2019 r.

zawsze zawierają zwiastowanie Ewangelii. Wszystkie nabożeństwa niedzielne są transmitowane w systemie online na profilu facebook Kościoła Chrystusowego w Płocku, a także ich część na kanale YouTube. Po nabożeństwie wierni spotykają się w górnej kawiarence, gdzie mogą porozmawiać, wymienić poglądy, wypić gorące i zimne napoje oraz zjeść ciasto.

Warto odnotować, że w dniu 6 września 2015 roku Zbór Płocki Kościoła Chrystusowego obchodził jubileusz 25-lecia swojej działalności a 17 października 2020 roku obchodzić będzie swoje 30-lecie, zmierzające do uroczystego otwarcia swojej nowej rozbudowanej siedziby pod nazwą Płockie Centrum Chrześcijańskie.

W uroczystym nabożeństwie wzięli udział Prezbyter Naczelny Kościoła pastor W. Andrzej Bajęński z żoną Urszulą, pastor Kazimierz Barczak – członek Rady Krajowej Kościoła, Jacek i Karolina Koniccy, Tadeusz i Małgorzata Dworakowscy, Jacek i Ewa Kozielscy, Tytus i Jolanta Pikalscy, Lesław i Elżbieta Juszczyńowie oraz licznie zgromadzeni wierni²⁶.

Poza głównymi niedzielnymi nabożeństwami wierni wspólnoty spotykają się w tygodniu w licznych małych grupach biblijnych. Z uwagi na wiele rodzin z dziećmi równie intensywnie rozwijają się relacje członków i sympatyków wspólnoty na rodzinnych spotkaniach prywatnych.

W Zborze Płockim Kościoła Chrystusowego pod nadzorem państwowej placówki edukacyjnej prowadzona jest Szkoła Niedzielną w ramach Pozaszkolnego Punktu Katechetycznego dla dzieci. Odbywają się w niej zajęcia z etyki biblijnej, które opierają się na programach zatwierdzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Dzieci prezentują także różne przedstawienia i występy (w tym muzyczne) związane z tematyką biblijną i chrześcijańską.

²⁶ 25-lecie w Płocku, art. cyt., s. 15.

Kościół Chrystusowy w Płocku prowadzi bardzo aktywną działalność ewangelizacyjno-misyjną. Miejskowa wspólnota organizuje w kaplicy i na terenie miasta koncerty współczesnej muzyki chrześcijańskiej, konferencje motywacyjne, seminaria biblijne, wczasy rodzinne, pikniki integracyjne, wyjazdy misyjne oraz misję więzienną. W ramach spotkań na terenie Zakładu Karnego w Płocku Pastor Konicki regularnie organizuje projekcje filmów chrześcijańskich, a także koncerty muzyczne (w dniu 6 października 2017 roku z inicjatywy pastora Jacka Konickiego w płockim więzieniu dla 30 osadzonych odbył się niecodzienny koncert Piotra Płechy, byłego gitarzysty basowego zespołu Budka Suflera, solisty i muzyka specjalizującego się w muzyce chrześcijańskiej)²⁷.

Aktywna jest też Fundacja „Projekt Pomoc”, która pomaga osobom potrzebującym wsparcia indywidualnego. Przy Zborze aktywnie działa Zespół Wokalno-Muzyczny, złożony z solistów i instrumentalistów.

Obecnie Zbór Płocki Kościoła Chrystusowego rozwija się niezwykle dynamicznie. Skupia ok. 100 uczestników nabożeństw (70 dorosłych i 30 dzieci). Wyznawcy KCh w Płocku pracują w różnych zawodach, m.in jako nauczyciele, lekarze, biznesmeni (właściciele małych firm i kierownicy przedsiębiorstw), ochroniarze, funkcjonariusze, terapeuci i urzędnicy.

W 2019 roku rozpoczął się I etap rozbudowy całego budynku kościoła²⁸. W najbliższych latach siedziba KCh w Płocku będzie nie tylko wyremontowana, ale przede wszystkim trzykrotnie zwiększona i znacząco zmodernizowana. Obecnie powstaje nowoczesny budynek wielofunkcyjny, przystosowany do konferencji, koncertów, edukacji i integracji.

²⁷ *Koncert Piotra Płechy w Zakładzie Karnym w Płocku* [w:] www.sw.gov.pl/aktualnosci/zaklad-karny-w-plocku-koncert-piotra-plechy-w-zakladzie-karnym-w-plocku.

²⁸ List pastora Jacka Konickiego z 11 sierpnia 2019 roku do autora.

W dolnej części powstanie nowoczesna sala konferencyjna na ok. 250 miejsc z kawiarnią, natomiast w górnej powstaną profesjonalne przestrzenne wielofunkcyjne pomieszczenia. Na ten cel wierni wspólnoty zebrali 1/3 potrzebnej kwoty ze środków własnych, natomiast resztę uzyskano zaciągając komercyjny kredyt zagraniczny, jaki będzie spłacany przez kolejne lata. Wizją wspólnoty jest stworzenie wygodnego nowoczesnego miejsca, które będzie mogło służyć nie tylko gospodarzom, ale przede wszystkim płockiemu społeczeństwu. Trzymając się głównego motto „Wierni Bogu, przyjaźni ludziom, oddani Ewangeliom”, stale przypominają też o swoim drugim motcie „Nie religia, a relacja”, prowadząc ludzi do świadomego chrztu wiary i biblijnego uczniostwa.

Podsumowanie

Podsumowując należy stwierdzić, że Kościół Chrystusowy – jako ewangeliczna wspólnota chrześcijańska – od początku swojej działalności w Płocku przejawia niezwykle aktywność nie tylko ewangelizacyjno-misyjną, ale również edukacyjną, artystyczną, kulturalną i charytatywną. Płocka wspólnota chrześcijańska spełnia pozytywną rolę w szerzeniu dobrej nowiny o zbawieniu w Chrystusie, głosząc Ewangelię nie tylko na nabożeństwach w kaplicy, ale także poza tym budynkiem. O jej otwartości na potrzeby ludzi świadczy udział w Europejskiej Nocy Muzeów i innych imprezach edukacyjnych i kulturalnych, jak np. profesjonalne koncerty organizowane we współpracy z Płockim Ośrodkiem Kultury i Sztuki czy tygodnie *nativ-speaker* w płockich liceach z grupami zagranicznych studentów. W ciągu niemal 30 lat obecności w mieście Krzywoustego można powiedzieć, że lokalna wspólnota chrześcijańska KCh w Płocku dzięki swoim działaniom i inicjatywom ma pozytywny wpływ na rozwój duchowy i społeczny mieszkańców Płocka.

Bibliografia

Źródła drukowane

Statut Kościoła Chrystusowego w Rzeczypospolitej Polskiej [w:] (red.) R. Brożyniak, M. Winiarczyk Kossakowska, *Mniejszości wyznaniowe w Polsce. Prawo wewnętrzne (statutowe)*, Warszawa 2014, s. 272-291.

Wyznania religijne, stowarzyszenia narodowościowe i etniczne w Polsce 1997–1999, (red.) L. Adamczuk, G. Gudaszewski, GUS, Warszawa 2000.

Wyznania religijne, stowarzyszenia narodowościowe i etniczne w Polsce 2009–2011, (red.) P. Ciecieląg, M. Haponiuk, GUS, Warszawa 2013.

Wyznania religijne, stowarzyszenia narodowościowe i etniczne w Polsce 2003–2005, (red.) G. Gudaszewski, GUS, Warszawa 2007.

Zasady wiary Kościoła Zborów Chrystusowych (fragment statutu) [w:] Z. Pasek, *Wyznania wiary. Protestantyzm*, wyd. II, Kraków 1999, s. 181-182.

Listy

List pastora Jacka Konickiego z 28 czerwca 2019 roku do autora.

List pastora Jacka Konickiego z 11 sierpnia 2019 roku do autora.

List Redakcji czasopisma „Słowo i Życie” z 16 lipca 2019 roku do autora.

Opracowania

M.C. Armour, *Kościoty Chrystusowe. Kim jesteśmy? W co wierzymy?*, Vienna (Austria) 2012.

W.A. Bajeński, *Ordynacja pastorska w Płocku*, „Słowo i Życie” 2018, nr 2, s. 12.

P. Bajko, *Z dziejów Kościoła Chrystusowego w Polsce*, Bel Air 2001.

R. Brożyniak, M. Winiarczyk-Kossakowska, *Mniejszości wyznaniowe w Polsce. Prawo wewnętrzne (statutowe)*, Warszawa 2014.

P. Bryk, *Historia powstania Kościołów Chrystusowych i ich funkcjonowania na ziemiach polskich na przykładzie Kościoła Chrystusowego w Rzeczypospolitej Polskiej*, „Ex Nihilo” 2014, nr 1 (11), s. 11-27.

E. Czajko, *Chrześcijananie ewangeliczni w Polsce*, Warszawa 1967.

Dobrą Nowinę usłyszałem pod namiotem [świadectwo Janka], „Słowo i Życie” 1992, nr 7-8, s. 11.

Dusza – psyche – anima, brak autora, Sopot 1986-1990.

T.D i J.K., *Raport z Płocka*, „Słowo i Życie” 1993, nr 7-8, s. 22.

25-lecie w Płocku, brak autora, „Słowo i Życie” 2015, nr 4, s. 14-16.

D.A. Foster, P.M. Blowers, A.L. Dunnavant, D.N. Williams (red.), *The Encyclopedia of the Stone-Campbell Movement*, Grand Rapids (Michigan) 2004.

Grudziądz/Płock [zmiana na stanowisku pastora], „Słowo i Życie” 1996, nr 1-3, s. 22.

B. Hury, *Radom i Siedlce*, „Słowo i Życie” 2013, nr 4 (116), s. 22.

N. Hury, *Kościół Chrystusowy w RP. 90 lat w skrócie*, Warszawa 2012.

N. Hury, *30. rocznica śmierci Konstantego Jaroszewicza (1891–1984)*, „Słowo i Życie” 2014, nr 4, s. 23.

N. Hury, *Więści z Płocka. Ordynacja pastora Jarosława Wasiaka*, „Słowo i Życie” 2004, nr 1, s. 23-24.

K. Jakoniuk, *Tomasz i Aleksander Campbellowie [w:] „Kalendarz Chrześcijanina na rok 1977”*, Warszawa 1977, s. 257-270.

M. Jovanovi, *Czy jestem chrześcijaninem?*, Vienna (Austria) 2014.

E. Juszczyzyn, *Bóg mnie uzdrowił*, „Słowo i Życie” 2014, nr 3, s. 23-24.

L. Juszczyzyn, *Cel, marzenia, wizja*, „Słowo i Życie” 2012, nr 1, s. 24-25

L. Juszczyzyn, *Wydarzenie, które zmienia*, „Słowo i Życie” 2014, nr 3, s. 21-23.

J.R.B., *Kościół Chrystusowy. Kim są ci ludzie?*, „Biblia i Chrześcijanin” 1980, nr 4, s. 8-13.

K. Karski, *Protestanckie wspólnoty wolnokościelne [w:] „Studia i Dokumenty Ekumeniczne”* 1995, nr 1 (35), s. 37-53.

Kim są i w co wierzą Kościoły Chrystusowe?, brak autora, Vienna 2000.

Kościół Chrystusowy. Kim są ci ludzie?, brak autora, Sopot 1983.

A. Kryszylowicz, M. Weremiejewicz, W. Dwulat, *Alians Ewangeliczny w RP*, wyd. I, Warszawa 2009.

A. Lewczuk, *Kościół Chrystusowy w Polsce [w:] „Kalendarz Chrześcijanina na rok 1977”*, Warszawa 1977, s. 121-127.

M. Libiszowska-Żółtkowska, *Kościoty i związki wyznaniowe w Polsce. Mały słownik*, Warszawa 2001.

J. Marciniak, *Nowy pastor w Kościele Chrystusowym. Jest też Rada Starszych*, „Tygodnik Płocki” 2017, nr 15 z 11 kwietnia, s. 24.

J. Mironczuk, *Polityka państwa wobec Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego w Polsce (1947–1989)*, Warszawa 2006.

Z. Pawłowicz, *Kościół i sekty w Polsce*, wyd. I, Gdańsk 1992.

Z. Pawłowicz, *Kościół i sekty w Polsce*, wyd. II, Gdańsk 1996.

Pójdź do Jezusa po nowe przymierze, brak autora, Sopot, B.r.w.

B. Przedpeński, *Spółeczność chrześcijańska w Płocku*, „Kurier Mazowiecki” 1993, nr 47 (128) z 28 listopada, s. 6-7.

B. Przedpeński, *Wyznania mniejszościowe w Płocku (II)*, „Kurier Mazowiecki” 1994, nr 23 (156) z 26 czerwca, s. 14.

W. Robinson, *Gdzie stoimy. Powstanie, rozwój i przestanie religijnego ruchu Kościołów Chrystusowych*, przekład M. Krawczyk, M. Weremiejewicz, Warszawa 1996.

L. Rowicka, *„Dziennik Płocki” relacjonuje. Z Bogiem przez życie idzie się inaczej. Kościół Chrystusowy w Płocku*, „Słowo i Życie” 2018, nr 2, s. 13-15, źródło: <https://dziennikplocki.pl/?p=272667>, 5 kwietnia 2018 r. Wykorzystano za pozwoleniem redakcji „Dziennika Płockiego”.

A. Rumpel, *Religie w Polsce*, Łódź 2009.

H. Sacewicz, *Kościół Zborów Chrystusowych*, „Chrześcijanin” 1988, nr 7-8, s. 24-25.

I. Szychowski, *Płockie Kościoły*, Płock 1996.

A. Tomaszewski, *Niecodzienne wydarzenie – chrzest w Płocku*, „Słowo i Życie” 2002, nr jesień, s. 25.

R. Tomaszewski, *Kościół Chrystusowy w Polsce*, „Chrześcijanin” 1977, nr 7-8, s. 26-30.

H.R. Tomaszewski, *Kościół Chrystusowy w Polsce w latach 1921–1953*, Warszawa 1992.

H.R. Tomaszewski, *Wspólnoty chrześcijańskie typu ewangeliczno-baptystycznego na terenie Polski w latach 1858–1939*, Warszawa 2006.

- H.R. Tomaszewski, *Wyznania typu ewangeliczno-baptystycznego wchodzące w skład Zjednoczonego Kościoła Ewangelicznego w latach 1945–1956*, Warszawa 1991.
- H.R. Tomaszewski, *Zjednoczony Kościół Ewangeliczny 1947–1987*, Warszawa 2009.
- R. Tomaszewski, *Zjednoczenie Kościołów Chrystusowych*, „Kalendarz jubileuszowy Zjednoczonego Kościoła, Ewangelicznego na rok 1963”, Warszawa 1963, s. 91-99.
- J. Wasiak, *Wieści z Płocka – powiększona kaplica*, „Słowo i Życie” 2004, nr 1, s. 22.
- M.R. Weremiejewicz, *Kościół Chrystusowy w Polsce w latach 1921–2006*, Toruń 2014.
- D.N. Williams, D.A. Foster, P.M. Blowers (red.), *The Stone-Campbell Movement: a global history*, Atlanta 2013.
- E.C. Wharton., *Kościół Chrystusowy*, Gdańsk 1984.
- T. Zieliński, *Protestantyzm ewangelikalny. Studium specyfiki religijnej*, Warszawa 2013.
- Zmiany w Płocku*, brak autora, „Słowo i Życie” 2002, nr wiosna, s. 24.
- Z życia Kościoła. Płock (stacja misyjna staje się zborem)*, brak autora, „Słowo i Życie” 2000, nr wiosna, s. 12.

Źródła internetowe

- <https://dziennikplocki.pl/?p=272667> [dostęp: 10.05.2019 r.].
- www.plock.chrystusowi.pl [dostęp: 05.06.2019 r.].
- www.sw.gov.pl/aktualnosci/zaklad-karny-w-plocku-koncert-piotra-plechy-w-zakladzie-karnym-w-plocku [15.06.2019 r.].

THE HISTORY AND ACTIVITY OF THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWN OF PŁOCK

Summary

The subject of this article is the history and activity of the Church of Christ in the town of Płock. It describes two periods of the Church of Christ performance in the oldest Mazovian town. The first period covers the activity of the mission station between the year 1990 and 2000. The second period covers the origin and development of the independent Protestant community from the year 2000 up to contemporary days.

Keywords: Community of Christian in Płock, Church of Christ in the town of Płock, pastor